

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Honorati Fabri, Societatis Jesu Theologi,
Apologeticus Doctrinæ Moralis Eiusdem Societatis**

Fabri, Honoré

Coloniæ Agrippinæ, MDCLXXII

Caput 6. An defloratio virginis sponte consentientis, contineat novam
speciem malitiæ in confessione explicandam?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94565)

cum Basilio Pontio, Rodriguez, & aliis tenet Diana *resol.* 204. citata, & cum viris doctissimis à se consultis amplectitur Sanchez ubi *suprà* n. 5. Fr. Fagundes in *sexto Decalogi*, cap. 3. n. 19. P. Casto Palao *tom. 5. disp. 3. punct. 4. §. 2. n. 6.* & alii innumeri. Ratio est, quia tactus posticus ex sua natura ad sodomiam ordinatur, & est medium improprium ad copulam, ac proinde alterius ordinis luxuriae ab illa, & ab aliis tactibus ad eam ordinatis. Ergo debet in confessione explicari, ut potè, qui ex fine operis, etsi non ex fine operantis, ad peccatum contra naturam refertur, cuius proinde speciem participat. Hæc doctrina certissima est. Quapropter iure optimo Vincentius Baronius ubi *infra*, contrariam sententiam falsam, & periculosam vocat, & Magistrum Michaelem Zanardum à D. Thomæ Schola, hoc loco, transfugam haberi vult.

49. Hoc verò præmisit, ut liberius in Patrem Thom. Sanchez descenderet, & falsæ citationis inculcasset, quod Doctorem Navarum pro contraria sententia adduxisset. *Temerè, inquit, inculcatur à Sanchez Navarum, huius propositioni assentiri, quod dixerit peccatum esse tactus impudici: quasi ex Navarum omnis tactus impudicus careat lethali culpa, & sicut tantum venialis. Hoc enim falsum est, & indignum tanto auctore. *Ceterum si Baronius Navarum legisset, Patrem Sanchez temerè non inculcasset. Videat ergo illum loco à Sanchez *suprà* citato, nempe lib. 5. *confil. tit. de Penit. & remis. confil. 7.* Ubi Doctorem Navarum inquit: *An actus ille sodomiticus inceptus ab uxore cum sua uxore, citra animum illum perficiendi, sit peccatum mortale. *Attendente, Respondetur, quod in casu illius, videtur tantum esse peccatum tactus illiciti. En Navarum apertissime tradit non esse peccatum mortale inter conjugatos. Jure ergo & non temere pro hac sententia illum Sanchez adduxit. Ex qua evidenter deducitur, ejusmodi circumstantiam non pertinere ad speciem peccati contra naturam, juxta Navarum, & Doctores *suprà* citatos, alias nec inter conjugatos potuissent à culpa mortali excusare, ut certa fide tenendum est: sicut contraria, & vera sententia non excusatur; ac proinde in confessione necessariò explicandam, ut potè, quæ speciem peccati mutat, nequit in dubium verti.

CAPUT VI.

An defloratio virginis spontè consentientis contineat novam speciem malitiæ in confessione explicandam?

50. **A**ffirmant omnes, qui existimant, in ejusmodi defloratione, ultra speciem luxuriæ; reperiri malitiam aliam injustitiæ, quæ stuprum appellari solet. Ita Cajetanus in *Sum. verb. Stuprum*, Victoria de *confes. n. 126.* Navarum in *Sum. Hispaniæ*, cap. 16. *num. 3.* Henriquez lib. 5. de *Penit. cap. 6. num. 3. litt. T. & cap. 8. n. 2.* Toletus lib. 3. *Sum. cap. 18. num. 2.* Luis Lopez, Llamas, Angles, Gutierrez, Gratian, Alensis, Abulensis, Corduba, uterque Ledesma, Alcozer, Medina, Manuel Rodriguez, & alii, apud Sanchez de *Matrim. lib. 7. disp. 14.* & apud Dianam t. *p. tract. 7. resol. 11.* Probant: quia licet in illa defloratione non reperitur injustitia contra personam virginis, nam scienti, & violenti non fit

injuria, est tamen injustitia contra finem naturæ, non potèst fecunda, ut potèst non dominari, sed ut tens abscindi sibi manum, peccare, ita in illa defloratione consentiens.

51. Alii verò præfatam sententiam limitant, & justitiam solum admittunt in casu, quo virgo deflorata adhuc esset constituta sub potestate parentum, quib. *b. de decori*, & ignominia id veritate parentum augendam, aut in nuptiam alendam cogentem. Ita D. Antoninus, Angelus, Tabiena, Sylvester, Armilla, & alii, apud Sanchez *suprà* n. 4. Unde patet consequenter existimant, stuprum tamen teneri velut parentibus, quantum dñi inde patiantur, quare virgo spontè consenserit, sic Bernardus Dux, Luis Lopez, Salcedo, Cordoba, Valentia, Manuel Rodriguez, & alii, quos refert Sanchez *suprà* num. 11.

52. Verior tamen, & hac tempestate communis sententia tenet, deflorationem virginis spontè consentientis, sive sub cura parentum constituta sit, non, non differre à simplici fornicatione, ac proinde, per se loquendo, non superaddere novam speciem malitiæ in confessione explicandam. Ita Petrus de Navarra lib. 2. de *resist. cap. 3. p. 4. de ledentia corporis*, *dub. 1. in nova editione.* Molfessius, Trullench, & Magala, quos citat, & sequitur Diana t. *p. tract. 7. resol. 21.* & alii, quos refert 2. *p. tract. 3. disp. 1. resol. 2. §. 2. p. tract. 4. resol. 67.* Mazuchellus de *casibus reservatis*, disp. 21. cap. 4. *diffic. 5. num. 8.* Ludovicus Sanchez mundo t. *p. tract. 1. resol. 11. n. 210.* D. Francisco Vede in *opusc. pro Caramele*, *quæst. 4. §. 64. folio 10.* & alii, quos refert 2. *p. tract. 3. disp. 1. resol. 2. §. 2. Rever. P. Delgadillo tom. de Penit. cap. 17. dub. 5.* & probabile putat. Fr. Franc. à Jesu Matia in *Theol. tract. 6. cap. 8. punct. 4. n. 57. fol. 426.*

53. Hanc sententiam amplectuntur etiam Prædicatorum M. Acatius de Velasco tom. 1. *resol. moral. verb. Doncella*, *resol. 172.* ubi sic: *Si la doncella libre, y voluntariamente consiente, aota está, lo que está, baxo la cura de sus padres, no es estupro el primer acto, en que pierde la virginidad, sino de simple fornicacion; y así esta circunstancia no tiene obligacion de confesarla. *Hæc ille, citans Sorum, & alios. & iterum *verb. Luxuria resol. 204.* Quem sequitur M. Paulus de Blanchis in *disputatione*, *cas. confil. disput. 4. in lit. C. fol. 137.* & putat probabile M. Cordus in *respons. cas. 1. p. quæst. 47. in additum. C. 9. §. 4.* ante omnes *suprà* allegatos M. Dominicus de Soto in 4. *distin. 18. quæst. 2. art. 4. conclus. 13. §. De simplicitate* sic ait: *Non clarè video, saltem si puella, quæ est sub cura parentum, sua sponte vult virginem perdere, quod sit distincta species luxuriæ à simplici fornicatione: peccatum enim peccato luxuriæ, non minus injustitiæ, imò sicut homo est dominus corporis ad videndum, ita & illius partis ad illum admodum ut citra injustitiam id possit facere, &c. Imo fornicatio licet esset sub cura parentum, licet illis aliquando injuriam faceret, non mutaret speciem. Si quæ ergo habeat contrariam opinionem, abundet in suo sensu; sed tamen ego arbitror, hanc esse probabilem, & ideo non debet confiteri.

rius tantum potest facere puellas, interrogando, an sint virgines, vel corruptae. *Hæc ille. Unde Petrus de Ledesma in Summ. tom. 1. cap. 16. de Penitent. dub. 5. ait: *Algunos Doctores, y entre ellos el Padre Maestro Soto, tienen, q̄ este pecado no es distinta especie de la fornicación. *Ejusdem sententia videtur Mag. Bannez 2. 2. quæst. 22. artic. 2. dub. 7. in confirmat. 1. omnia, ubi sic ait: *Ceterum existimo, quod mulier est domina usus illius membri, sicut, & aliorum, & quia talis usus non est sine corruptione, non peccat illa contra justiciam, si amittat virginitatem. *Et infert. Ergo etiam qui admiserit stuprum cum illa volente, non peccat contra justiciam, neque ipsa, neque stuprator, sed contra castitatem. *Hactenus M. Bannez Soti vestigiis insilientis. Quapropter utrumque pro hac sententia refert, & merito Pat. Thom. Sanchez lib. 7. de Matrim. disp. 14. num. 5. prope finem, dicens: *Hanc sententiam tenet Sotus, &c. Ejusdem videtur aperte Bannez. *Semel autem posito, hanc circumstantiam non mutare speciem, necessaria consequentia deducitur, juxta nostram ex D. Thomae sententiam, necessarium non esse, in confessione illam explicare, imò ex Doctoribus, qui obligationem confitendi circumstantias notabiliter aggravantes, affirmant, Magist. Sotus, Sanchez, & Navarra, hanc de necessitate confiteodam negant: putant enim notabiliter non aggravare: videatur Sanchez supra, ubi Sotus, inquit esse consilium, ut eam explicet, & Navarra *non esse necessariò confiteodam. *Ceterum, quoties grave inde dedecus in parentes resultaverit, timere prudenter potuit explicanda erit: ut constat ex dictis.

S. I.

Animad-versio in Baronium.

Propterea valde miratus sum, Vincentium Baronium scilicet 3. artic. 2. fol. 240. aulum fuisse Amadeum carpere, quod Magist. Sotus & Bannez pro hac opinione adduxerit: Falso, inquit, confirmat suffragio Soti, & Bannez. Nam primus scribit, non ita certum esse mutari speciem, &c. Bannez verò assentit Cajetano, & aliis Thomistis, qui virgini saltem si sub cura patris sit, negant liberum usum illius justitiae, sui corporis, extra matrimonium. *Sic Baronius. Sed quidem vir doctus majoribus dilatactus neutrum consuluit. Quia Magistrum Sotum pro ista sententia stare, constat aperte ex ipsius verbis supra datis, idè quod omnes auctores tam domestici, quam extranei cum pro illa referunt. Magist. autem Bannez eam confirmare, dubitare non poterit, qui legerit, sicut nec quod Baronius sententiam contrariam ei assinxerit. Verba recole fideliter excerpta ex loco supra citato, ubi nec ullam Cajetani mentionem facit, nec malitiam stupri à simplicis fornicationis malitia distinguit, nec ullam per se injustitiam in usu corporis extra matrimonium agnoscit.

55. Sed novum non est Baronio auctorum verba negare, vel alia ipsis assignare, cum ad suam causam agit. Quod mirabile dictu est, cum tot contra se habeat judices, quot lectores. Hujus furoris plura possem exhibere specimina; aliqua tantum, ne longior, quam oportet, sit digressio, in hoc loco, justae defensionis causa traducam. Primum desumo ex communi Doctorum opinione afferente, licitum esse

Parti II.

occidere injustum aggressorem honoris, quando aliter defendi nequit: pro qua plures militant Doctores, quos refert Amadeus Guimenius in Opusculo tract. de justis proposit. 1. Ex quibus Cajetanus in Sum. verb. Homicidium, sic ait: *Licet alterum occidere tuendo necessaria ad vitam & virtutem, ne perdat res suas, & aliorum, & 2. 2. quæst. 64. artic. 7. §. 8. Ad hoc, dub. Est, inquit, sententia Div. Thomae, & Augustini, Augustini auctoritas loquitur, non solum de vita corporali, sed de aliis, quae inviti perdere possumus, sub quo ordine ponit honorem, & divitias. *Quem sequitur Magist. Prado tom. 2. Theolog. Moral. capit. 20. quæst. 4. numer. 24. ubi sic. *Dico licitum esse, occidere injustum aggressorem honoris, qui in praxi vult ledere. Ita Sotus, & communiter Thomistae. *Quorum plures adducit Amadeus supra, eorum verba fideliter excerpta describens, inter quos Magist. Bannez 2. 2. quæst. 64. artic. 7. §. 8. Dubitantur 4. Ubi ei qui certò novit, quod ab alio erit injulit occidendus, vel infamandus, vel amissurus bona temporalia, concedit, §. Secunda conclusio, posse licite occidere illum defendendo se, vel sua, si aliter non potest. Quod pro conclusione statuerat, dub. 2. dicens; licitum esse injustum in valorem occidere, pro defensione rerum temporalium, & honoris, subnectens. Quia sententia est consensus philosophorum, & fere omnium Theologorum.

56. His tamen non obstantibus, Vincentius Baronius ubi supra, disput. 1. sect. 2. fol. 146. falsæ citationis Amadeum inculcat, & verba Magist. Bannez præteriens aude dicere, hunc auctorem in solius vitæ defensionem concedere alterum occidere, si adsit certa sequutura mortis notitia. Et alios sui instituti auctores non curans, contrarium ipse, ut principium apud Div. Thomam, & ejus discipulos inconcussum falsò jactat, eaque tenacitate defendit, ut inquirenti, cur licet in defensionem vitæ, licet injustum in valorem occidere, non liceat etiam in tutelam honoris? respondet fol. 148. *Dum ita quaeris, videris ignorare omnino, quod latere possit neminem; sicut vitæ, & honoris, ita utriusque defensionis diversam esse omnino rationem, &c. Ergo inepte quaeritur, cur ex priori pugna pro vita consequatur mors, & ex posteriori fieri nequeat? Dignior esset carnisfici, quam Theologo objectio. *Hæc Baronius. Quem fervore disputationis abreptum, extra fines Christianae moderationis excurrissè, mirum tibi non accidet. Modestia ei parcere jubet, qui illi pepercit. Aliis forsàn styli effrenis debitas dabit pœnas. Mea tantum refert illius fidem in auctorem verbis, & sententiis vindicandis animadvertere.

67. Eadem arte negandi verba, quando congrua solutio ei non occurrat, utitur Baronius in casu altero in materia simoniae. Pactum amicitiae de dono ex gratitudine, obtento Beneficio, conferendo, quod gravissimi Doctores licitum putant apud Amadeum tract. de simonia, prop. 1. confirmavit ipse ex Doctrina Cajetani 2. 2. quæst. 100. artic. 2. in quentis id quod recipitur per modum sustentationis à Ministris Ecclesiae, Sacerdotibus, & Prædicatoribus, posse in pactum deduci: Nam ex pacto velle tale stipendium, non est vendere spiritualia: quia pactum non mutat materiam actuum. Quo principio (subnectit Amadeus) posset Cajetanus similiter probare in pacto amicitiae deduci posse id, quod recipitur per modum liberalis doni. Hanc consecutionem, ut vitaret Baronius, eò delapsus est, ut negare ausus fuerit Cajetani verba, dicens: Nullum verbum

Cc 2

habet

habet eorum, quæ ex illo refert Amadeus, sed diversa prorsus omnino, quæ statim referam. Promissis verò non stetit; maluit enim infidelitatis, quam falsitatis aperte convinci. Sed in utramque miserè impiegit. Quæstio facti est. Quam malueris editionem elige: & loco citato, in commentario, quod incipit * in articulo secundo, tertio, & quarto, dubium occurrit * verba Cajetani reperies.

58. Insuper tract. de censur. propos. 4. à temeritatis, & erroris nota vindicans Amadeus quorundam sententiam asserentium, quod si duo Clerici gladiis districtis se invadant, animoque hostili invicem digladientur, nullus tamen ictus adversarii personam attingat, neuter excommunicationem incurrit: subnectit. Et videtur amplecti Cajetanum in Summa, verb. Excommuni. ubi inquit: *Quantumcumque conetur aliquis percutere Clericum, lancea, sagittis, lapidibus, nisi lancea, sagitta, aut lapidis ictus peringat ad Clerici personam, non incurrit excommunicationem latam contra percutientes Clericos: quia manus violentæ injectio non est, consummatur enim ratione ipsius Clerici, & non aliter, & sic de aliis.* * Hæc ex Cajetano fidelissimè excerpta adducit Amadeus ubi supra. In quem tamen cæco Marte Baronius irrumpit, sic exclamans: * Sed quis non videat hanc interpretationem manifestam esse Canonum corruptionem, & à scopo, quem spectant, enormem exerrationem, confirmatam falsò asseritis Cajetani verbis. * Et iterum infra. * Quod refert ex Cajetano, excommunicationem non esse latam, nisi ictus pertingerit ad Clericum, fraude non caret. Tractatio de Excommunicatione est apud Cajetanum longissima, & diffunditur ultra summarium, per 76. capita. Nec locum, nec numerum (Amadeus) adnotat, quo exercent verba relata, ne plagium deprehendatur. Certè sicubi hæc scripsisset Cajetanus, legerentur capite decimo contra manus violentas. Illud legi, & nil horum verborum reperi; ergo commenta sunt. * Hæc Baronius disp. 2. sect. ultima, folio 274. & 275.

59. Sed ego apud illum semel legisse dolui: quia virum Religiosum iusto pudore suffusum tristitia cumulare cogor, & stylo suo æquè nunc ferreo, ac elegantissime acervius pungendum, cruciandumque video, quam si lancea, sagittæque ictus ipsius met viscera penetrarent. In quacumque enim editione, verba Cajetani superius ab Amadeo adducta reperies, loco ab ipso citato, nullo tamen capite, nec numero designato, quia non licuit. Non enim extant in ullo ex 76. capitibus, per quæ ultra summarium diffunditur tractatio, sed in ipso summario, quod ad capita de excommunicatione Cajetanus præmittit, dicens: *Ante omnia circa intellectum excommunicationum, &c. prænotanda sunt duo, &c. oportet autem scire, quod ex parte termini, actio excommunicationis subiecta intelligitur consummata, &c. Vnde quantumcumque conetur aliquis percutere Clericum lancea, sagittis, lapidibus, nisi lancea, sagitta, aut lapidis ictus peringat ad Clerici personam, non incurrit excommunicationem, &c.* Quid ad hæc Baroni? commenta ne sunt?

60. Hujus furfuris plura, quibus Baronius liber scater, traducere possem. Hæc modo sufficiant, ut candidus lector hominis fidem agnoscat, nec miretur, quod in præsentia, verba M. Soti, & M. Bannez contrariam sententiam illis assignens prætereat, licet ex ipsis aperte constet.

61. Præfixa igitur sententia probatur. Quia virgo consentiente, nec ipsi sit injustitia, nec natura ordinanti claustrum, ut fiat aptior matrimonio; nam fecmina usus illius membri, sicut, & corporum, domina est. Ex eo autem quod natura, cum matrimonio, usum ejus non concessit, ratio inferitur esse peccatum contra temperantiam, propter indebitum usum, non verò contra justitiam, sicut neque istud inferitur, ex eo quod corruptaqueat licet extra matrimonium suo corpore in ea que obstat, quod minus apta reddatur matrimonio, aliàs non ei liceret emittere votum solenne talibus, per quod magis inhabilis ad matrimonium reddetur; potest enim abstinere à nuptiis, vel ita respondere, ut vir non percipiat, esse corruptam, vel suum ei defectum aperire, vel esse parata peccatis molestias ex defectu celato imminentes.

62. Deinde per se loquendo, non fit iniuria patribus; ergo nulli. Antecedens probatur. Primo, quia ipsa virgo sponte consentiens, utitur corpore, cuius est domina. Ergo non peccat contra iniustitiam: ergo neque vir, qui ex ejus consensu eo utitur, ut bene dixit Bannez supra. Secundò, quia parentes non habent majus dominium corporis filie virginis, quam corruptæ; sed cognoscere corruptam sponte consentientem, non continet specialem malitiam iniuriam contra parentes: ergo neque cognoscere virginem. Quod autem se exponat periculo manendi corruptam, non obstat, quia absque parentum injuria potest ipsa pro suo nutu innupta manere. Ergo per loquendo in desolatione virginis sponte consentientis non intervenit malitia distincta à simplici fornicatione, in confessione explicanda.

63. Potest tamen aliquando per accidens specialis malitia intervenire in fornicatione, live virginis, live corruptæ, ut bene observat Lessius lib. 2. in 4. Insist. cap. 10. dub. 1. nu. 5. Nam si occultè non fiat publicè, vel in his circumstantiis, quibus publicè timeatur, ex indeque parentibus dedecus magnum, & ingentem mororem ob familiam dedecorum superventurum prævideatur, non potest non continere malitiam contra pietatem parentibus debitam, quam à fortiori contrahet tam ipsa, quam ipsi in prædictis circumstantiis virginem desolantem, seu cum corrupta deliquerit. Ac proinde ad honorem, id quantum possit, parentibus restitutum tenebitur, ut bene tradit M. Bannez ubi supra citat Sanchez, & alii, non acquiescant.

64. Assentiri tamen non possum sapientissimo Leandro disp. 8. §. 2. quæst. 29. asserenti cum aliis centioribus, quod Sanchez in Selectis disp. 19. num. 1. in fine, stuprantem virginem per vim satisfacere possit, commisisse simplicem fornicationem præsumendo: non inquam, placet, nam cum sola minima per violentiam virginitatem amittit, plura hac injuria patitur damna, quam, si semel jam corrupta violenter cognosceretur: ergo respectu virginis non potest prædicta doctrina sustineri: iniuria enim virgini illata novam injuriam malitiam continet distinctam ab ea, quæ jam corruptæ per violentiam inferretur, ac proinde necessariò in confessione explicanda est.

65. Obicies primò, Specialis malitia stuprantem

datur in virgine consentiente. Ergo nec specialis malitia adulterii in peccato nuptæ, quæ ex consensu mariti cum altero copuletur. Respondeo negando consequentiam. Quia licet in tali eventu non fieret iniuria marito, atque adeo deficeret hæc iniuriæ species; fieret tamen contra statum matrimonii, & fidem illi debitam, ob bonum commune, cui non potest conjugatus renuntiare: sicut nec Clericus privilegii ob statum Clericalem sibi concessis. Unde colliges, in adulterio, dissentiens viro, triplicem malitiæ speciem reperiri: aliam contra iustitiam, aliam contra fidem debitam statui, aliam contra castitatem; ac proinde si iniustitia ratione consensu viri deficeret, teneretur poenitens in confessione explicare, ne confiteatur malitiam, quam non contrahit, sicut tenetur dicere, non esse conjugatum, quem confessarius talem existimat, ut bene notat Thomas Sanchez sup. num. 15. Non me latet nonnullos, quos, citato Illustri. Fr. Angelo Manrique Episcopo Patensi, sequitur Caramuel in Theologia Fundam. fundam. 3. cap. 4. numer. 537. fol. 230. duplicem tantum malitiam in adulterio cognoscere, aliam contra castitatem, aliam contra iustitiam. Unde inferunt, satis confiteri, qui diceret: *Commissi simplicem fornicationem*: Et post alia interfecta peccata, subneederet: *Intuli coniugium gravem iniuriam*, tertia quadam persona cooperante. Sed non placent: tum quia consentiente viro, sufficeret se acculare de simplici fornicatione, quod nullus concessit: tum quia eo modo confitendi duplex numero peccatum in esse moris pro uno indiviso ad duplicem speciem pertinentem subrogaret, ac proinde diversum peccatum in esse moris ab eo, quod commiserat, confiteretur.

66. Obijcies secundò. Virginitas est virtus specialis distincta à castitate. Ergo vitium virginitati oppositum speciale habet, malitiam contra castitatem. Respondeo, virginitatem tantum distingui à castitate accidentaliter per extensionem ad plura objecta, nimirum ad delectationes, etiam licitas; id autem, quod opponitur virginitati, ut conditio distincta à castitate, non est vitium, alias matrimonium esset illicitum. Præterea, cum virginitas deperdat per quodlibet peccatum contra castitatem, si circumstantia virginittatis adderet novam speciem malitiæ, teneretur virgo in simplicibus delectationibus contentens explicare virginittatem amissile per tale peccatum. Imò quilibet femina in habitu virginis incedens teneretur, quoties actu interno contra castitatem deliquisset, dicere in confessione, esse, vel non esse virginem. Nam cum talis appareat, si confessarius ejus conscientiam ignoraret, apprehenderet malitiam contra virginittatem, quæ fortè non esset. Unde confessarius non teneretur de virginittate interrogare, si poenitens taceret, & puella teneretur respondere; & per consequens manifestare suum defectum, jam iterum in aliis confessionibus declaratum. Rursus, non solum femina, sed quilibet barbatus teneretur in confessione explicare suam virginittatis florem per tale peccatum amissile, quod est contra omnium fidelium praxim. Ergo circumstantia virginittatis non mutat speciem peccati, & per consequens, non debet in confessione explicari.

(+ + +)
(+ +)

Verum in delectatione morosa de re turpi, explicari debeat circumstantia status personæ, quæ peccanti obijcitur, an consanguinea, an nupta, vel voto castitatis adstricta?

67. Affirmant Cajetanus, Lorca, Azor, Thomas Sanchez, & alii apud Dianam 1. part. tract. 7. resol. 48. Quibus accedunt D. Antoninus, Tabiena, Navarr. & Montefinos apud Hurtado. Complut. 1. 2. tract. de Peccatis, disp. 4. diff. 10. & tenere videntur Doctores asserentes, malitiam delectationis simplicis, sicut & efficacis, desumendam esse ab objecto.

68. Ex quo principio non pauci deducunt, licere non conjugatis sperantibus uxorem ducere, morosè delectari de copula habenda tempore conjugii, quia talis copula non est mala. Ita Victoria, quem refert, & sequitur Medina 1. 2. quæst. 74. art. 8. dub. 3. Zumel ad eandem quætionem, disp. 4. dub. 3. & quidam Neotherici, ut refert Corduba in Quæstionario libr. 1. quæst. 23. dub. 13. & ipseclare sentit esse probabile. Idem tenent loquentes de sponsa de futuro, Curiel, Herrera, & alii apud Dianam 3. part. tract. 5. Miscellam. resol. 2. & Magist. Arauxo ubi infra, qui eadem ratione nixi asserunt, licere viduis morosè delectari de copula præterita, cum proprio conjugæ habitis, quod ultra citatos tuerentur Cajetanus, Rosella, Sylvestre, Armilla, Angelus, Tabiena, Pedraza, Valentia, Nieba, Medina, Zumel, Sa, & alii apud Thomam Sanchez de Matrim. libr. 3. disp. 47. n. 3. Quos sequuntur Lorca 1. 2. disp. 28. & Montefin. ibidem, disp. 7. q. 6. M. Serra 1. 2. q. 64. art. 8. M. Arauxo 1. 2. q. 74. art. 10. dub. 3. n. 48. & alii. Quod à fortiori teneretur dicere, etiam si ad secundas nuptias transierit.

69. Addunt alii apud Cordubam supra (& ipse putat probabile) non esse mortale, solum delectari morosè de copula cogitata sub conditione, si adesset matrimonium; nam cum objectum sub ea conditione apprehensum non sit turpe, non est unde talis affectus malitiam gravem fortiri possit, si alias supponatur ex parte subiecti capientis delectationem, non intervenire votum castitatis, rationi cuius teneatur ab illa delectatione abstinere. Quidquid contradicat jam alibi citatus, & rejectus Euseb. de Herrera in suis decisionib. moralibus, decis. 6. §. 9. ubi tradit, per votum castitatis non prohiberi delectationem morosam. Limitant tamen prædicti Doctores doctrinam supra traditam, dum non sit periculum pollutionis, vel consensus in aliquod peccatum mortale. Si enim hoc adsit, nequibit à mortali excusari.

70. Verior tamen sententia oppositis insistentis principii docet, in delectatione venerea, & morosa de copula cum consanguinea, conjugata, vel monachi, non reperiri malitiam specie distinctam à delectatione cum soluta: ac proinde poenitentem non teneri, prædictas circumstantias in confessione explicare. Ita Pat. Vazquez 1. 2. disp. 111. & 112. & 114. Quem omnes ejus discipuli sequuntur, Castro Palao tom. 1. tract. 2. punct. 10. §. 4. & cum Angelo, & Pesantio, Hurtado Complutensis supra disp. 4. diff. 10. Diana 1. p. tract. 7. resol. 48. & 2. p. tr. 3. resol. 34. & 3. part. tract. 4. resol. 67. pro qua citat Reginaldum, Sayrum,